

Minin Evgenij Mihajlovič

*profesor emeritus Moskovskog državnog lingvističkog univerziteta (MDLU),
doktor Istorijskih nauka*

O obuci kineskih stručnjaka u oblasti regionalnih studija na programu master studija Univerziteta ŠOS na Moskovskom državnom lingvističkom univerzitetu za učešće u projektu „Pojas i put”

Sažetak

Članak analizira rad Moskovskog državnog lingvističkog univerziteta (MDLU) na međunarodnom projektu Univerziteta Šangajske organizacije za saradnju (Univerzitet ŠOS) u pravcu obučavanja kineskih stručnjaka za učešće u inicijativi „Pojas i put”. MDLU je uključen u ovaj projekat od 2009. godine, kada je pobeđio na nacionalnom konkursu. Mreži Univerziteta ŠOS pridružio se preko oblasti regionalnih studija, zajedno sa ruskim univerzitetima kao što su Moskovski državni univerzitet „Lomonosov”, Moskovski državni institut međunarodnih odnosa (Univerzitet MGIMO) i Uralski državni univerzitet.

Nakon što je ovaj studijski program master studija osmišljen i isproban na partnerskim univerzitetima, MDLU je prvi među čelnim (glavnim) univerzitetima napravio *pilot-projekat dodeljivanja* diploma master studija Univerziteta ŠOS i upisao prve studente iz inostranstva na jedan semestar studija. Od 2009. do 2019. godine, 130 studenata iz inostranstva, među kojima je bilo 75 studenata iz Kine i 55 studenata iz srednjoazijskih država, obučavani su na studijskom programu master studija Univerziteta ŠOS na MDLU u trajanju od jednog ili dva semestra. Strani studenti po diplomiranju stiču sertifikat Univerziteta ŠOS.

U ovom trenutku, MDLU, preko okvira Univerziteta ŠOS, saraduje sa kineskim univerzitetima kao što su Pekinški univerzitet za strane jezike, Državni pedagoški

univerzitet (Capital Normal University), Univerzitet za strane jezike u Talijenui, Univerzitet u Lančou.

Tokom studija na MDLU, kineski studenti rade na usavršavanju znanja iz ruskog i engleskog jezika, proučavaju regionalne studije, rade na master radu i upoznaju se sa kulturnim životom Moskve i drugih ruskih gradova. MDLU se trenutno bavi sledećim pitanjima: početkom rada u novim oblastima pedagogije i ekonomije, prelaskom na sistem „dve diplome” i početkom studiranja po novom studijskom programu *osnovnih studija*.

S obzirom na njeno jezičko-kulturološko usmerenje, obuka kineskih studenata na master studijama MDLU u okviru projekta Univerziteta ŠOS doprineće njihovom uspehu u budućim praktičnim aktivnostima, uključujući i učešće u implementaciji inovativnog kineskog projekta „Pojas i put”.

Ključne reči:

Moskovski državni lingvistički univerzitet (MDLU), Univerzitet Šangajske organizacije za saradnju (Univerzitet ŠOS), master studije, osnovne studije, kineski univerziteti, regionalne studije, pilot-projekat dodeljivanja diploma, teze, kompetencije, „Pojas i put”

Na samitu Šangajske organizacije za saradnju (ŠOS) 2007. godine, predsednik Rusije je predložio da se osnuje Univerzitet Šangajske organizacije za saradnju (Univerzitet ŠOS). Univerzitet je osnovan 2009. godine kao mreža postojećih univerziteta pet država članica ŠOS-a – Kazahstana, Kirgistan, Kine, Rusije i Tadžikistana – u pet prioritarnih oblasti: regionalnim studijama, nanotehnologiji, informacionim tehnologijama, ekologiji i energetici. Predviđeno je da se tri najbolja univerziteta iz svake oblasti u svakoj zemlji priključe Univerzitetu.

Moskovski državni lingvistički univerzitet (MDLU) je maja 2009. godine učestvovao na državnom konkursu i bio je jedan od pobednika. On se, zajedno sa ruskim univerzitetima kao što su Moskovski državni univerzitet „Lomonosov”, Moskovski državni institut međunarodnih odnosa (Univerzitet MGIMO) i Uralski državni univerzitet, pridružio mreži Univerziteta ŠOS preko oblasti regionalnih studija. U ovoj fazi, mreži ŠOS-a pridružilo se samo 53 univerziteta iz pet zemalja članica ŠOS-a, među kojima je bilo 16 ruskih univerziteta.

Danas mreža Univerziteta ŠOS u sedam oblasti obučavanja (dodate su pedagogija i ekonomija) obuhvata 78 vodećih univerziteta iz pet zemalja članica, među kojima je 19 ruskih univerziteta iz gradova poput Astrahana, Barnaula, Bjelgoroda, Jekaterinburga, Krasnojarska, Novosibirska (dva univerziteta), Moskve (sedam univerziteta), Sankt Peterburga (dva univerziteta), Ufe, Habarovska i Čeljabinska. Svi oni su glavni univerziteti Univerziteta ŠOS.

Mrežu Univerziteta ŠOS čini trideset univerziteta iz oblasti regionalnih studija, među kojima su i četiri univerziteta iz Republike Kazahstan, trinaest iz Narodne Republike Kine, dva iz Republike Kirgistan, osam iz Ruske Federacije i tri iz Republike Tadžikistan. Po jedan univerzitet iz svake države ima ulogu nacionalnog koordinatora za svaku oblast obučavanja. MDLU je, tako, nacionalni koordinator za usmeravanje regionalnih studija.

Praktične aktivnosti Univerziteta ŠOS počele su sa razvojem master studijskih programa. Studijski program master studija MDLU, pod nazivom „Regionalne studije, lingvistika i međunarodna komunikacija u državama članicama ŠOS”, osmišljen je u periodu 2009–2010. godine. Testiranje programa, uključujući i procenu i koordinisanje, sprovedeno je na više lingvističkih univerziteta zemalja članica Zajednice nezavisnih država (ZND). Ti univerziteti, koji su, mahom, ujedno i čelni univerziteti u okviru projekta Univerziteta ŠOS, visoko su vrednovali master program MDLU.

MDLU je zatim sklopio bilateralni „Sporazum o zajedničkoj obuci kvalifikovanog osoblja na dogovorenim master studijskim programima u oblasti regionalnih studija u okviru Univerziteta ŠOS” sa izvesnim brojem glavnih univerziteta, među kojima su bili:

- ❖ iz Republike Kazahstan:
 - Državni univerzitet Al-Farabi Kazak (DUK)
 - Univerzitet međunarodnih odnosa i svetskih jezika Kazak Ablaj Kan (UMOSJK)
 - Evroazijski državni univerzitet L. N. Gumiljov (EDU)
- ❖ iz Republike Kirgistan:
 - Univerzitet humanističkih nauka u Biškeku (UHNB)
 - Kirgiski državni univerzitet nazvan po Jusufu Balasaginu (KDU)
- ❖ iz Narodne Republike Kine:
 - Pekinški univerzitet za strane jezike (PUSJ)
 - Državni pedagoški univerzitet (DPU)
 - Univerzitet za strane jezike u Talijenu (USJD)
 - Univerzitet u Lančou (UL)
- ❖ iz Republike Tadžikistan:
 - Rusko-tadžički slavenski univerzitet (RTSU).

U školskoj 2010/2011. godini MDLU je prvi među čelnim (glavnim) univerzitetima uradio *pilot-projekat izdavanja* master diploma Univerziteta ŠOS. U toj školskoj godini, trinaest studenata sa univerziteta u Kirgistanu i Tadžikistanu obučavano je na tim master studijama. Od 2013. godine, studenti sa univerziteta *svih zemalja članica ŠOS-a*, koji su uključeni u ovu mrežu, obučavaju se na master programima Univerziteta ŠOS na MDLU.

Tabela 1. Diplomirani studenti master studija Univerziteta ŠOS na MDLU

	Kina			Kazahstan			Kirgistan			Tadžikistan		Ukupno
	PUSJ	DPU	USJD	UL	DUK	UMOSJK	EDU	UHNB	KDU	RTSU		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2010–2011. (2)							8	5		8	13	
2011–2012. (1)				1+1		2	12	1+3		4	12	
2011–2012. (2)								1	2	5	8	
2012–2013. (1)					1	2		3			6	
2012–2013. (2)	1	2	1	+3							7	
2013–2014. (1)			5				(2)	(2)			9	
2013–2014. (2)		5									5	
2014–2015. (1)			5				2	2	1		10	
2014–2015. (2)	4		1				2			1	8	
2015–2016.	3	3	4			1	2	2		2	17	
2016–2017.	4	4	5								13	
2017–2018.	4	6	2					1			13	
2018–2019.	4	6	4								14	
<i>Ukupno</i>	20	26	27	3	3	5	8	20	3	20	135	

Tokom samo devet školskih godina (od školske 2010/2011. do školske 2018/2019. godine) ukupno 135 studenata iz inostranstva završilo je master studije Univerziteta ŠOS na MDLU (u trajanju od jednog ili dva semestra) i to:

- iz Republike Kazahstan – 16 studenata (EDU – 8, UMOŠJK – 5, DUK – 3);
- iz Republike Kirgistan – 23 studenta (UHNB – 20, KDU – 3);
- iz Republike Tadžikistan – 20 studenata (svi sa RTSU);
- iz Narodne Republike Kine – 76 studenata (USJD – 27, UKN – 26, PUIS – 20, UL – 3).

Tabela 1 prikazuje brojčane podatke o stranim studentima master studija Univerziteta ŠOS koji su prošli jedan ili dva semestra obuke na MDLU.

U školskoj 2015/2016. godini prešli smo na *dvosemestralnu obuku* stranih studenata. U ovom trenutku, na master studijskom programu na MDLU konačno su pokrenuti *dvosemestralni moduli obuke* namenjeni stranim studentima s partnerskih univerziteta. Ti moduli sastoje se od sledećih predmeta:

I semestar:

- Radionica o kulturi usmene komunikacije (drugi strani jezik – engleski jezik);
- Jezik zemalja članica ŠOS-a (ruski jezik) (prioritetni predmet na MDLU);
- Globalne integrisane regionalne studije;
- Postojeći problemi u regionalnim studijama;
- Etnopsihologija naroda regije, koja je predmet specijalizacije;
- Donošenje odluka u politici regije, koja je predmet specijalizacije;
- Bezbednosna pitanja i sukobi u regiji, koja je predmet specijalizacije;
- Politički sistem i kulture regije, koja je predmet specijalizacije;
- Srednja Azija: problemi i perspektive.

II semestar:

- Strukovno orijentisan predmet međunarodne komunikacije na stranom jeziku (engleski jezik);
- Jezik zemalja članica ŠOS-a (ruski jezik) (prioritetni predmet na MDLU);
- Postojeći problemi u regionalnim studijama;
- Politika Rusije prema regiji, koja je predmet specijalizacije;
- Procesi integracije u regiji, koja je predmet specijalizacije;
- Regionalni podsistemi savremenih međunarodnih odnosa u regiji, koja je predmet specijalizacije;
- Osnovi političkih nauka;
- Informatička podrška u analitici.

Svaki modul obuke osmišljen je tako da traje jedan semestar, odnosno 648 časova obuke (18 kredita) i 26 sati nastave nedeljno, što je ukupno 18 nedelja obuke. Tokom ispitnog roka (tri nedelje) studenti polažu tri ispita, tri diferencirana testa i još tri testa.

Uz obavezne predmete iz ova dva modula, studentima je, na njihov zahtev, omogućeno da pohađaju časove u drugim akademskim disciplinama u oblasti inostranih regionalnih studija, koja se izučava na Katedri teorije regionalnih studija.

Svi časovi se održavaju ujutru, što je optimalno vreme za učenje, u glavnoj zgradi Univerziteta u posebnoj modernoj sali za master studente, opremljenoj najnovijom tehnologijom, uključujući i projektore.

Po nalogu rektora, svi studenti master studija imaju mentore s Katedre teorije regionalnih studija i drugih katedri Univerziteta, *koji ih savetuju u razvoju master teze*. Nastavnici sa drugih fakulteta MDLU takođe mogu biti mentori zbog toga što neki kineski univerziteti daju prioritet *ruskom jeziku* i s njim povezanim akademskim disciplinama.

Treba napomenuti da neki studenti master studija ne samo da uspeju da ostvare znatan napredak u osmišljavanju master teze, već i da *objave radove u Biltenu MDLU* (koji se nalazi na listi Komisije za proveru kvaliteta) vezane za temu master teze u koautorstvu sa nastavnicima MDLU koji su im mentori.

Na MDLU je sastavljena *elektronska baza* tema istraživanja master radova o relevantnim problemima savremenih integrisanih regionalnih studija. To omogućava da se uoče plodne oblasti za razvoj ove naučne i specijalističke oblasti.

Studiranje studenata iz inostranstva u okviru programa Univerziteta ŠOS na MDLU nije ograničeno samo na nastavu u učionici i kancelarije Univerziteta. Univerzitet pridaje veliku važnost *vannastavnom radu sa studentima*. Oni učestvuju u fascinantnim obilascima Moskve i obližnjih oblasti i posećuju poznata mesta vezana za život i rad čuvenih ruskih pisaca, pesnika i drugih ličnosti iz ruske kulture i umetnosti (Puškin, Tolstoj, Turgenjev, itd.). Mi pridajemo veliki značaj usavršavanju ruskog jezika i proučavanju ruske kulture u obuci kineskih studenata na master studijama u okviru projekta Univerziteta ŠOS.

Studenti master studija Univerziteta ŠOS su u više navrata na ekskurzija-ma posetili *Državnu dumu Federalne skupštine Ruske Federacije*, gde su se upoznali s detaljima o praktičnim aktivnostima ovog ruskog zakonodavnog tela.

Kineski studenti su na preporuku nastavnika i uz dozvolu rektora MDLU u više navrata za praznike i tokom vikenda odlazili na samostalne ekskurzije u predgrađe Moskve i druge gradove Rusije (na primer, Sankt Peterburg, Suzdalj, Vladimir, itd.). Uz to, studenti Univerziteta su podsta-

knuti na brojne aktivnosti u Rusiji. Dva kineska studenta master studija Univerziteta ŠOS su od 22. do 25. maja 2018. učestvovala u Trećem forumu mladih Univerziteta ŠOS, koji je organizovan na državnom Nacionalnom istraživačkom univerzitetu u Belgorodu (NRU). Izvestan broj stranih studenata su u svojstvu prevodilaca bili deo nacionalnih delegacija svoje zemlje, učestvujući u vođenju nekih konferencija, simpozijuma i seminara održanih u Rusiji.

Od školske 2016/2017. godine naš Univerzitet šalje studente *na studije na stranim partnerskim univerzitetima*. Od tada, sedam naših studenata je pohađalo studije na kineskim univerzitetima u trajanju od jednog semestra kao deo projekta Univerziteta ŠOS. Naredne školske godine planiramo da pošaljemo pet studenata na kineske univerzitete u trajanju od jednog semestra.

Treba pomenuti da je *na internet stranici MDLU* otvoren poseban deo posvećen primeni projekta Univerziteta ŠOS, na kome se redovno objavljuju najnovije informacije o raznim aspektima aktivnosti master studija Univerziteta ŠOS na MDLU.

Po nama, *glavne perspektive* vezane za učešće MDLU u razvoju međunarodnog projekta „Univerzitet ŠOS” su:

- rad na novim oblastima pedagogije i ekonomije;
- prelazak na sistem „dve diplome”;
- pokretanje studijskog programa osnovnih studija.

Uzimajući u obzir jezičko-kulturološku orijentisanost projekta i naglasak na usavršavanju ruskog jezika, smatramo da će obuka kineskih studenata na master studijama MDLU u okviru projekta Univerziteta ŠOS doprineti uspehu njihovih budućih praktičnih aktivnosti, uključujući i njihovo učešće u implementaciji inovativnog kineskog projekta „Pojas i put”.

LITERATURA

1. K. M. Barsky. Central Asia under the "waterproof umbrella" of the SCO. Info-SCO. No 4, June 2012, p. 74.
2. Materials of the meeting of representatives of the national councils of rectors of the main (basic) universities of the SCO University. Moskva, March 21, 2013, p. 102.
3. E. M. Minin (2019). Moscow State Linguistic University as the head (basic) University of the Shanghai cooperation organization. Monograph. M.: FSEI HPE MSLU, p. 232.

4. E. M. Minin (2014). "Weeks of formation of the SCO Member States" as a new form of interaction in the educational space of the Shanghai cooperation organization. Bulletin of Moscow State Linguistic University, No. 8 (694). Pedagogical science. – M. REMA.
5. E. M. Minin (2012). On the implementation of the project "University of Shanghai cooperation organization" by the Moscow State Linguistic University. Bulletin of Moscow State Linguistic University, No. 20 (653). Pedagogical science. – M REMA.
6. MSLU report on the execution of the contract for the execution of works on the project "SCO University" No. 0912, September 28, 2009. (II phase). – M: MSLU, 2010, p. 138.
7. The program of the VIII Week of education of the SCO Member States "Education without borders". [electronic source]; <http://www.asu.ru/files/documents/00010507.pdf>
8. SCO University as an integration tool. [electronic source]; <http://www.asu.ru/files/documents/00009828.pdf>

Prevod
Jelena Bošnjak